ZÁKLADNÍ ŠKOLA HLUK

Program proti šikaně ve škole

Obsah

1. Základní body specifické primární prevence šikanování

2. Vymezení základních pojmů

2.1 Šikanování

2.2 Verbální šikana

2.3 Fyzická šikana

3. Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků

3.1 Odpovědnost školy za ochranu zdraví žáků 3.2 Odpovědnost pedagogického pracovníka

4. Prevence proti šikanování

4.1 Školní vzdělávací program

4.2 Systém primární prevence sociálně patologických jevů

4.3 Systém dalšího vzdělávání školy

4.4 Informování pedagogických pracovníků

4.5 Systém úkolů pro pracovníky školy v oblasti prevence proti šikaně

4.6 Školní řád

4.7 Spolupráce se specializovanými institucemi

4.8 Krizová telefonní linka k šikaně

5. Krizový plán a postupy řešení šikanování

5.1 Postup pedagogického pracovníka a ředitele školy

5.2 Vyšetřování šikany

5.3 Spolupráce se specializovanými institucemi a Policií ČR

5.4 Postup rodičů při podezření na šikanování

6. Závěrečné ustanovení

7. Přílohy

Tento Program proti šikanování ve škole slouží k vytvoření bezpečného a respektujícího prostředí ve škole. Zaměřuje se především na prevenci šikany a nabízí postupy řešení šikanovaní. Je určen všem pedagogickým pracovníkům školy, dále pak nepedagogickým pracovníkům, rodičům a žákům školy. Tento program je nedílnou součástí Minimálního preventivního programu školy.

1. Základní body specifické primární prevence šikanování

- všichni pedagogové odborně pracují na předcházení šikaně

- respektují přitom věk dětí, konstelaci třídy, klima ve třídě

- těžištěm prevence jsou třídnické hodiny

- další důležitou součástí je práce ve výukových předmětech, které mají významný vztah k prevenci sociálně patologických jevů

- v předmětu informatika pracovat s pojmem kyberšikana

- v dalších předmětech je prevence realizována prostřednictvím průřezových témat podle vzdělávacího programu školy

2. Vymezení základních pojmů

2.1 Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nedovedou bránit.

2.2 Verbální šikana:

- slovní útoky v podobě nadávek

- pomluvy

- ponižování

- vyhrožování

- kyberšikana – útoky pomocí sms, e-mailů, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod.

2.3 Fyzická šikana:

- fyzické útoky v podobě bití

- ničení a poškozování věcí oběti

- vydírání

- krádeže

- sexuální obtěžování až zneužívání

Nepřímou formou šikany je demonstrativní přehlížení žáka či žáků a jejich ignorování.

3. Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků

3.1 Škola je povinna zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích aktivit. Současně musí vytvářet podmínky pro zdravý vývoj dětí a předcházet vzniku rizikového chování.

3.2. Každý pedagogický pracovník je povinen řídit se příslušnými pokyny a ustanoveními. Jedná se o

Metodický pokyn MŠMT Č.j. 24 246/2008-6 a Č.j. 22 294/2013-1

4. Prevence proti šikanování

4.1 Prevence proti šikaně patří na naší škole k základním úkolům v boji proti tomuto boje proti tomuto negativnímu jevu. V této oblasti spolupracují všichni pracovníci školy a rodiče žáků. Základem pro prevenci šikany a násilí ve škole je vzájemná spolupráce a komunikace mezi žáky, mezi žáky a učiteli, která vede k vytváření bezpečného prostředí školy.

4.2 Systém primární prevence sociálně rizikového chování je rozpracován v Minimálním preventivním programu školy.

4.3 Systém dalšího vzdělávání školy

- pravidelná školení metodika prevence a výchovného poradce

- vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti problematiky vytváření dobrých vztahů v kolektivu a boje proti šikaně

- upevňování zdravých norem chování ve třídách, test proti šikaně pro děti

4.4 Třídní učitelé jsou povinni informovat rodiče o problematice šikanování a v rámci třídnických hodin informují své žáky. Tato problematika je se žáky pravidelně prodiskutována, je prošetřen i náznak šikany.

4.5 Ucelený systém úkolů pro pracovníky školy v oblasti prevence šikany je postupně zapracováván do dokumentů školy.

4.6 Zapracování problematiky šikanování do školního řádu, spolu s kázeňskými postihy, důsledně dbát na dodržování školního řádu.

4.7 Spolupráce se specializovanými institucemi

- Obvodní pedagogicko-psychologická poradna

- pediatři, dětští psychologové a psychiatři, zařízení poskytující odbornou poradenskou a terapeutickou péči

- oddělení péče o rodinu a dítě

4.8 PPP Uherské Hradiště t. č. 572 551 333

Linka bezpečí – t. č. 116 111

5. Krizový plán a postupy při řešení šikanování

5.1 Postup pedagogického pracovníka a ředitele školy

Postup pedagogického pracovníka:

1. V případě, že rodiče informují pedagogického pracovníka o podezření na šikanování, zahájí okamžitě vyšetřování šikany, spolupracuje s metodikem prevence a výchovnou poradkyní, informuje ředitele školy.

2. V případě podezření na šikanování, zahájí pedagogický pracovník neprodleně vyšetřování šikany, spolupracuje s metodikem prevence a výchovnou poradkyní, informuje ředitele školy.

3. V případě prokázaných projevů šikany neprodleně informuje ředitele školy, spolupodílí se na vyšetřování šikany dle pokynů ředitele školy.

Doporučené postupy vyšetřování

A, počáteční šikana

a/ rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili a s oběťmi

b/ nalezení vhodných svědků

c/ individuální eventuálně konfrontační rozhovory se svědky /nikoliv konfrontace oběti a agresorů/
d/ zajištění ochrany obětem

e/ rozhovor s agresory - případně konfrontace mezi nimi

B, pokročilá šikana (výbuch násilí skupiny proti jednotlivci či skupině)

a/ překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti/ obětí

b/ domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování

c/ zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi

d/ pokračující pomoc a podpora oběti

e/ nahlášení Policii ČR

f/ zahájení vlastního vyšetřován í

4. Učitel, popřípadě ředitel školy, vždy informuje rodiče o výsledcích vyšetřování šikany, a to i v případě, že se podezření neprokáže.

5. Na pedagogické radě navrhne potrestání agresorů.

Postup ředitele školy

1. Přijme informaci o šikanování (pedagog, žák, rodič či jiný dospělý)

2. Rozhodne, zda škola zvládne řešit šikanu sama, či zda je potřeba intervence z venku (tj. pomoc specializovaných institucí a eventuálně též Policie ČR).

3. V případě prokázaných projevů šikany jmenuje pracovníky, kteří se budou podílet na vyšetřování šikany dle jeho pokynů – v týmu je vždy metodik prevence a výchovný poradce

4. Zajistí informování rodičů o vyšetřování šikany, popř. pozve k jednání pracovníka specializované instituce.

5. V případě negativních dopadů šikanování na oběť zajistí zprostředkování péče OPPP, střediska výchovné péče, atd.

6. V mimořádných případech podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu

7. Pokud dojde k závažnějšímu případu, kdy šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu, oznámí tuto skutečnost Policii ČR.

8. Oznámí orgánu sociálně právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka. Pokud žák opakovaně páchá přestupky či se dopustí trestného činu, zahájí spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dítěte bez odkladu.

5.2 Vyšetřování šikany

Viz – Doporučené postupy vyšetřování

5.3 Spolupráce se specializovanými institucemi a Policií ČR

Při řešení případů šikany je vhodné spolupracovat s poradenskými a preventivními institucemi:

- středisko výchovné péče

- pedagogicko-psychologická poradna

- pediatři a dětští psychologové

- oddělení péče o rodinu a dítě

- Policie ČR

- orgán sociálně právní ochrany dítěte

5.4 Postup rodičů při podezření na šikanování

Postup rodičů, kteří mají podezření na šikanování, by měl být následující:

1. Rodiče informují na podezření ze šikanování třídního učitele případně pedagogického pracovníka, při jehož hodinách nebo dohledu nad žáky k šikanování dochází.

2. V případě, že podezření na šikanu nejsou bezodkladně a uspokojivě řešena pedagogickými pracovníky obrátí se rodič s informací na ředitele školy.

3. V případě prokazatelných projevů šikany se rodič může přímo obrátit na ředitele školy.

4. V případě, že rodič není spokojen s postupem školy při řešení šikanování, může se obrátit na zřizovatele nebo podat stížnost na příslušný inspektorát ČŠI.

6. Závěrečná ustanovení

Účinnost nabývá tento program dnem jeho vyhlášení, tj. podpisem ředitele školy.

V Hluku dne 31. 8. 2009

Aktualizován 31. 8. 2018

7. Přílohy

č.1 Informační list pro rodiče

č.2 Informační list pro žáky

č.3 Krizový plán – „Co dělat když:“ pro učitele

Vypracovala Mgr. Marie Cibulková